

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal
József kir. herceg-u. 1. - Tel. 7-88

Politikai napilap

Egyes szám ára: 1500 korona
Előfizetési ár egy hóra 35.000 K

Az adózás

Bethlen István miniszterelnök a szanálási bizottság tegnapi ülésén többek között a következőket mondotta:

„A kormány semmi körülmények között sem mehet bele az adózás olyan átszervezésébe, hogy az egyik oldalon mindent vegyünk el és azután nem találva fedezetet, igyekezzünk a terhet olyanok vállára rakni, akik szintén nem bírják el azokat. Nem tanácsolnám a szociáldemokrata-pártnak, hogy uralomra jutása esetén ezeket a hátrózi javaslatokat végrehajtsa, mert egy pillanat alatt eltörölné a magyar büdzsé majdnem egész bevételét, anélkül, hogy megjelölne, honnan akarja a bevételeket fedezni. Azt hiszi, hogy az a magyar pénzügyminiszter, aki felelős állásban van, ilyen javaslatokat semmi körülmények között sem fogadhat el, mert azok a pénzügyi egyensúlynak egyik napról a másikra való teljes bukását jelentenék.”

Azt hisszük, hogy ez a világos és okos beszéd sokakat meggyőz arról, hogy csak az üres demagógia húzhatja az izzadó adófizetés száján az adó elengedés mézes madzagát. Hogy súlyos Magyarországon az adózás, hogy az adózó polgárság a legnehezebb terheket viseli, azt legalábbban Apponyi Albert fejtegette ki genfi beszédében, mikor azt mondta, hogy „szobrot kellene állítani az ismeretlen adófizető dícsőségére”. Tényleg, oly súlyos áldozatokat hoz manapság a magyar adózó, mint háboruban a katonák, ki a legdrágábbat, az életét is feláldozta a hazáért.

De amint a háboruban a defetizmus lefogta a küzdő harcok fegyverét, megbénította erejét, ugy most létezik egy (hogy ugy nevezzük) adózási defetizmus, mely folyton azt kiabálja az adózó fülébe, hogy igazságátalan az adózás, hogy az állam a legnagyobb árdrágítót, hogy az életet 50 százalékkal az adók drágítják, stb., stb. És ezek a jelszavakkal a mai nehéz gazdasági helyzetben ugyis ingerlékeny adózó közönséget az állam ellenességévé teszik.

Senki sem lehet elragadtatva a mai adózási rendszertől, senki sem rajonghat a forgalmi adózásért, a fogyasztási, a jövedelmi és kereseti adókért, de más kiutat abból a kataklizmából, melybe a háború és forradalmak után az állam jutott, nemigen találna a világ legnagyobb pénzügyi zsenije sem. A kényszerűség az, amely az állam polgárainak áldozatkészségére utalja az államot. — Franciaország várva-várt Cailleux-ja sem tud mást csinálni, mint adók útján megteremteni az ország lezüllött pénzügyi viszonyainak helyreállítását. Pedig Franciaország a múlt század ország!

Óva inti Bethlen a szociálistákat, hogy még esetleges uralomra jutásuk esetén is megvalósítsák adózási programjukat. — Oka van rá ezt

mondani. Láttuk az októberi forradalom pénzügyi gazdálkodását. A radikális szélben most is nagykönnyelműen eltörölné az adókat, de aztán ugyan mit csinálna, miből fizetné a tisztviselőket, miből fedezné az állam ezer kiadását. Talán újra fehérráti bankókat nyomna. Van olyan ember, aki visszakívánja a fehérráti bankók korszakát? Aligha van. Pedig akkor nem emeltek az adókat és mégis százszorta nagyobb áldozatot hozott a devalváció révén mindenki, mint most: százszorta nehezebb helyzetben volt

bárki, polgár, munkás, mint most az „agyonszándt országban”.

Azért tehát félre az ugynevezett adózási defetizmussal, mely veszélyezteti a pénzügyi talpraállítás munkáját. A kormánynak kötelessége gondosan mérlegelni, mikor következnek az az időpont, amikor az adózó válláról le lehet venni valamelyes terhet. Am könnyelműen azt követelni, hogy máról holnapra töröljön el a kormány egész adó nemeket és ezáltal borítsa fel az állam egész nehezen biztosított pénzügyi egyensúlyát, újra kezdje

esetleg az inflációt, a bankönyomást, — az ilyen követelés lehet demagógia, de azonkívül semmi más, mint nagy adag lelkiismeretlenség.

A mai időkben egyedül az a követelés állhatja meg a helyét, hogy a fennálló törvényes adók igazságosan vettessenek ki, — semmiféle más szempont ne érvényesüljön, mint a valódi teherbíró képesség. És csodálatos, éppen ez irányban nem hallunk erőteljes hangokat azoktól, kiknek pedig ez irányban is kötelességeik volnának.

Klebensberg miniszter ma este Debreczenbe érkezik, vasárnap Maday beszámolójára utazik

Dr Maday Gyula nemzetgyűlési képviselő vasárnap tartja beszámolóját Hajdunánáson. A beszámolón részt vesz Klebensberg kultuszminiszter is, akivel a kormányzópárt több tagja jön. — A miniszter és a képviselők ma, szombaton este fél 9 órakor a gyorsvonattal érkeznek

Debreczenbe.

Klebensberg Kunó gróf Hadházy Zsigmond főispánnal száll meg és vasárnap reggel utazik Hajdunánásra, hol a kerület képviselőjével egyetemben nagy ünnepélyességgel fogadják.

Heves harcok a marokkói fronton

A rifvek támadását visszaverték

A franciák véres küzdelem után elfoglalták a Bihane frontot

Páris, szept. 18. A Journal merillai jelentése szerint a rif-kabilok szeptember 16-án tüzéséggel, kézi-gránátokkal és géppuskákkal újabb támadást intéztek a Morro Naivoban berendezett spanyol állások ellen. A támadást visszaverték, miközben a rif-kabilok tetemes veszteségeket szenvedtek. A spanyolok 50 halottat és sebesültet veszítettek.

Mint a Newyork Herald Fezből jelenti, az amerikai repülők sikeresen vettek részt a Bihane tömb elfoglalásában. A repülők bombázták Tagzund Abd el Krim fivérének főhadiszállását.

A Reuine vidékén tegnap az ellenség élénk tevékenységet fejtett ki. A Bihane tömbön a hadműveleteket tervszerűen bonyolították le, miután az ellenségnek Dar-Hamiche mellett és a Bihane tömb csúcsán kifejtett heves ellenállását si-

került leküzdeni. Az itt harcban álló hadoszlop reggel 9 órakor felett a csucsra és ezzel megteremtette az összeköttetést egy délről jövő oszloppal. Munia Anusin és Terrud vidékétől délre harcban álló oszlop tűz alá vette az El Nizah-ból jövő felkelőket. — A Bihane tömbért folytatott küzdelem során a franciák csak igen csekély veszteséget szenvedtek, az ellenség vesztesége ezzel szemben igen nagy.

A Journal jelenti Merillából, — hogy Mulej Jussuf szultán valamennyi törzséhez, a meghódolt törzsekhez is kiáltványt intézett, a melyben fivérének, Abd El Krimnek fejére élve vagy halva 1 millió frank vérdíjat tűzött ki. A hír következtében Abd El Krim megerősítette a személyes szolgálatára rendelt védőrséget.

Megjötték a bolgár képviselők

Nagy ünnepséggel fogadták az érkezőket

Budapest, szeptember 18. Ma délután fél 2 óra után érkezett meg a bolgár képviselők csoportja, a parlament alelnökének vezetésével, akikhez különböző társadalmi és gazdasági notabilitások is csatlakoztak, úgyhogy 29 férfiből és 4 hölgyből állott az a csoport, amely visszaadta azt a látogatást, amelyet a magyar parlament tagjai Bulgáriában tettek.

A bolgár vendégek tiszteletére diszesen fellobogózták bolgár és magyar zászlókkal a Duna Gőzhajózási Társaság kikötő hajóját s a hajóhidat, a parton pedig százak ra menő embertömeg gyűlt össze.

Fél 2 óra után kötött ki a hajó, a vendégek a kikötőhídra mentek, ahol a kormány nevében Schandl Károly államtitkár a következő be széddel üdvözölte a vendégeket:

— Örömmel üdvözöljük Önöket és szívből mondunk köszönetet, hogy eljöttek magyar hazánk meg látogatására. Bennünket ezer éves hagyományok fűznek a bolgár néphez, amelyet a magyar nép hűséges testvérének tartott a multban mindig és fog tartani a jövőben is. A történelmi és rokoni kötelékeken kívül egygyé forrasztották a két nemzetet az utolsó idők közös küzdelme. Sohasem feledjük el, hogy amikor hazánk szent földje veszedelembbe volt, a bolgár nemzet segítségünkre sietett, de azt sem feledjük el, hogy a háború után az új keleti veszedelem ellen egyformán védjük szenvedéseink árán a keresztény európai civilizációt. A bolsevizmus véres borzalmaikt Magyarországon és Bulgáriában szenvedte át és mi aggódó rokonszenvvel is kísérik az Önök nehéz munkáját és hisszük, hogy a bolgár nép javára Önök is sikeresen állítják helyre országuk gazdasági és társadalmi békejét.

A zajos éljenzéssel és hurrával fogadot üdvözlőbeszéd után Lieber Endre tanácsnok a főváros és a polgármester nevében köszöntötte az érkezőket. Tauber Atilla a magyar-bolgár kereskedelmi kamara nevében tartott üdvözlőbeszédet, amelyekre Nicola Naidehoff, a bolgár parlament alelnöke válaszolt.

Nagy megfeszítéssel és örömmel látja azt a szeretetteljes fogadást, amelyben a magyarok őket részesítik és meg van győződve arról, hogy Magyarországon való tartózkodásuk szép, kellemes és tanúságos hatást fog kiváltani és hozzájárul a két nemzet közötti barátság megerősítéséhez.

A vendégeket ezután a fogadóbizottság a Bristol-szállóban levő lakásukhoz kalauzolta.

Egy újfajta hotonog

London, szept. 18. Egy újfajta megbetegedés lépett fel tömegesen itt, amely meghűléstől ered. — A pánciensek, amennyiben feltudják az orvosi rendeléseket keresni, torok és fejfájásról panaszkodnak, de lázuk nincsen, sőt ellenkezőleg a hőmérsékletük a normális alá süllyed és ez annyira elgyengíti a beteget, hogy járni is alig képes.

Októberben döntenek az új magyar valuta fölött

Ujabbán a közvélemény nagyrésze az aranykorona bevezetése mellett van

Budapest, szeptember 18. A pénzügyminiszter rövidesen egybehívja az új pénz ügyében tervezett ankétot és az ankét után rövidesen meg is lesz a döntés az új pénzegység dolgában. Körülbelül október közepén fog megtörténni a döntés a kérdésben. Valamennyi gazdasági érdekelt még ekkorra várja a pénzügyminiszter végleges állásfoglalását.

A legutóbbi hetekben egyébként a gazdasági közvélemények tekintélyes csoportja az aranykorona bevezetése mellett állt.

A pénzügyminiszter — mint jól informált helyről értesülünk, még

véglegesen nem döntött a kérdésben. Ami az új pénz elnevezését illeti, e tekintetben még semmiféle konkrét elhatározásról beszélni sem lehet. — Az új pénzzel kapcsolatban legelső és legnagyobb probléma az új pénzverde felállítása. Az új pénzverde felállításához nemsokára hozzáfognak, hogy mikor helyezik üzembe az új pénzverdét, az természetesen legelső sorban attól függ, hogy mikor lesz végleges megállapodás az új pénz bevezetése dolgában. Ha a végleges döntés októberben meglesz, akkor az új pénzrendszer bevezetése a jövő év elején megtörténik.

Meghalt László Ferenc, a világhírű archeologus, akit a minap halálra vizsgáztattak

Kolozsvárról jelentik, hogy László Ferenc, sepsiszentgyörgyi gimnáziumi tanár ma délelőtt egyik Kolozsvári rokona lakásán szívizérlődés következtében meghalt.

A világhírű magyar archeologusról néhány nappal ezelőtt jelentették, hogy az idős és nagyevű professzort egy héttel ezelőtt vizsga letételére rendelték be Kolozsvárra. — miután a vizsgálobizottság nem vette tekintetbe több, mint 30 évi tanári működését. Beszámoltunk arról is, hogy az előrehaladott koru tanár leromlott egészségi állapota nem bírta

ki a vizsgáztatással járó izalmakat és a vizsgálobizottság előtt eszméletlenül rogyott össze. Akkor féloldali idegbenulással szállították el László Ferencet egyik kolozsvári rokona lakására, ahol a gondos ápolás sem tudta megmenteni. Ma délelőtt kiszenvedett. László tragikus halála városzerte nagy részvétet és elkeseredést keltett.

A professzor hét gyermeket hagyott a legszűkebb viszonyok között — mert világhírű nevén kívül semmi sem maradt gyermekeire.

A Magyar Sakkvilág dicsérete a debreceni sakkversenyéről

A debreceni sakkünnep új barátokat szerzett a magyarságnak — A rendezőség ideális munkálkodása minden dicséretet megérdemel

A Debreczenben nemrég lezajlott sakkversenyéről annak idején megírtuk, hogy a magyar sakkozás történetében kiemelkedő esemény volt és hogy annak sikere első sorban Debreczen városát illeti. E sikert elismerte az egész magyar sajtó és a külföldi sajtóorgánumok is sok szépet és jót írtak a kitünően rendezett sakkturnáról.

A „Magyar Sakkvilág“ most megjelent szeptemberi számában foglalkozik a Debreczenben lezajlott sakkversennyel és arról az alábbiakat írja:

„A debreceni verseny hatalmas arányaival, gondos előkészítésével és sima lebonyolításával — kiemelkedő lett a magyar sakkozás történetében. Tett nem születik áldozat nélkül. S az áldozat nemcsak anyagiak feláldozását jelenti, hanem az önzetlen és fáradhatatlan munkakésziséget is. minden emberi energiának nemes cél szolgálatába való beállítását. A Debreceni Sakkör minden elismerésre méltó, maradandó értékű munkát végzett, méltó folytatást adott a győri lendületnek. A magyar sakkeletnek szilárd pillére Debreczen, amelynek Sakköre Szávay Gyulának az elnöki székéből való távozásával keletkezett pozícióját — (Sávay pozícióját) szerzett, mert az Iparkamara főtitkári tisztének elfoglalására költözött Debreczenből Budapestre) hamarosan kiemeltette dr. Hüttl Tivadart elnökké történő megválasztásával. — Hüttl példás idealizmusa, nemes egyénisége, lebilincselő modora, a verseny iránt megtisztelő érdeklődése mély nyomokat hagy minden versenyző emlékezetében. Az ő személyének varázsa tette kedvessé ba-

rátívá a küzdelem óráit s teremtette meg a verseny felemelő hangulatát. Áldozatkészségben és ideális munkálkodásban méltó munkatársai voltak Dalmy Barna, dr. Nagy Géza és dr. Szász Adolf. Dalmy vállalta a munka országnézetét, levelezést és érintkezést a játékosokkal, a hatóságokkal, elhelyezés és élelmiszer biztosítását. Figyelmessége, tapintata, fáradhatatlan buzgalma és páratlan előzékenysége a verseny minden résztvevőjét és érdeklődőjét tisztelővé tette. Sokat fáradozott a verseny sikerében dr. Nagy Géza, aki a szervezésben a legjobb tudással és példás áldozatkészséggel biztosította a versenyzők békébeli és meghaladó keretét. Érdemelt hálás elismeréssel kell leszögeznünk. Last, not least kell említenünk dr. Szász Adolf körültekintő, fáradtságot nem ismerő, példás buzgólkodását. A verseny előkészítésében végzett nagy munkáját betetőzte azzal, hogy lelkesen tevékeny volt az egész verseny alatt is és mint a zsüri elnöke is avatott és gondos munkát végzett. A magyar sakkozásnak meg kell becsülni dr. Szász lelkes és a sikert jelentős mértékben elősegítő odaadását.

Hónapok vállalták munkájából megépült az impozáns verseny. S hogy aere perennius monumentum maradjon a magyar kulturtörténetben, azt a készülő tnkönyvön felül a debreceni lelkes sakkozó gárda is szeretettel övezett vezetősége elérte azáltal, hogy emelkedett felfogásuk, nemes áldozatkészségük és a magyar sakkozás érdekében vállalt nagyszerű munkájuk mélyen belevésődött minden résztvevő emlékezetébe.

A debreceni sakkünnep új barátokat szerzett a magyarságnak és ered-

ményesen munkálta sakkéletünk felvirágoztatását. Ebben rejlik jelentősége s ezért nevezzük tett-nek s ezért

ért idézzük: „Taten nur durch Opfer werden... Debreczen áldozatkészsége legyen élő és ható példa!“

Hevesi Simon főrabbi a csodarabbi kultusról

Senkit sem lehet megválasztani, vagy kinevezni csodarabbinak

Friedlander Hermann olasziskai csodarabbi ismeretes ügye egy szerre előtérbe állította a csodarabbi kérdés, amire nézve a zsidóság körében különböző felfogás uralkodik. Egyik budapesti újság felkereste Hevesi Simon budapesti főrabbit és tőle kérdezte meg, hogy tényleg csodarabbi-e Friedlander Hermann, illetőleg van-e egyáltalán csodarabbi és mit tart ezekről a zsidó egyház.

Hevesi Simon így válaszolt a kérdésre:

— Az egyházi szervezet és eoyházi élet hivatalosan nem ismer csodarabbit. Senkit sem lehet megválasztani vagy kinevezni csodarabbinak. A rabbi ordináció utján kapják megbízatásukat hivatásuk teljesítésére, oly módon, hogy három rabbi, akik előzőleg hasonló ordinációval nyerték megbízatásukat, felhívják őket a tanításra és döntésre. A hivatalos állások betöltésére a hitközségek választása vezet. Valaki csodarabbinak vagy a közönség nait hite vagy a saját egyéni önmagáról alkotott véleménye minősíti.

— Voltak esetek, hogy csodarabbi hírében álló emberek mintegy a maguk szellemét átruházzák próbálták egy-egy követőjükre, vagyis annak a maguk nimbuszából köcsöztek. Maga a csodarabbi azonban ellentétben áll a rabbinikus iránnyal, amelynek lényege a val-

lasi tudomány műveléséből meríteni képességet és hivatottságot a működésre. Ezzel ellentétben a csodarabbi az egyéni erőre és a nem igen gazdag misztikus irodalom támaszkodására támaszkodik. — Egyéni nézetem az, hogy az előbbi irány a helyes és hogy a szentéletű papi embernek nincs joga csodatevésekkel foglalkozni. Nézetem szerint a beteg forduljon orvoshoz, a tanácsra szoruló jogtudóshoz, mindenki a maga ügyében szakemberhez. Lelkiismereti kérdésekben és lelki ügyekben forduljanak a hivatott papjukhoz. Ez nem zárja ki, hogy a pap bátorító szavai a beteg gyógyulását elősegíthetik, vagy a papnak tanácsa bonyolult helyzetekben a küzdő embernek javára nem szolgálhat, de ezt a papnak ingyen kell tennie, üzletet csinálni ebből nem egyeztethető össze a papi hivatás méltóságával. Mi a magunk részéről óva intjük a hivatottat, hogy arra az útra térjenek, amely ilyen csodát váró s emellett emberi erővel összefüggő módszerektől vár kivételes segítséget. A hívő lélek bajai között forduljon közvetlenül Istenéhez és tőle várja az isteni kegyelem kivételes segítségét is, de ezt a kivételes és rendkívüli segítséget rendszeresen tekinteni és emberi tehetséghez fűzni csak lelki eltévelyedés és babonás hit lehet.

Egy soffőr halálugrása a robogó autótól

Nagyváradról jelentik, hogy Nagyzerind és Kisjenő között az országuton Zalai Zoltán aradi soffőr a legborzalmasabb módon vetett véget életének.

Zalai Zoltán soffőr Princ Ede aradi kereskedő szolgálatában állott és Balogh Ferenc soffőrrel együtt vitte az autót Nagyvárad felé. Korra reggel indultak és minden defektus nélkül hagyták el Nagyzerind községet. A kormánynál Balogh Ferenc ült, Zalai pedig mellette foglalt helyet. Utközben beszélgettek és Zalai egészen jókedvűen diskurált és így minden előzmény nélkül Balogh Ferenc egyszerre csak azt vette észre, hogy Zalai Zoltán hirtelen felemelkedett az autó üléséről és hatalmas ugrással a robogó autó elé dobta magát.

Mindaz oly villámgyorsan történt, hogy Balogh Ferenc se nem fékezett, se ki nem térhetett, mire feleszmélt, már át is rohant szerezésén társa testén.

A gép csak távolabb tudott megállni s a rémülettől megdöbbsent Balogh Ferenc ijedelmében azt sem tudta, mit csináljon véreben fekvő társával. A közeli földiken dolgozó parasztok, akik szemtanúi voltak a megrendítő tragédiának, próbáltak segíteni Zalai Zoltánon, de mit sem tehettek, mert az autó koponyáját teljesen szétronscolta.

Azonnal értesítették a nagyzerindi csendőrséget, amely rögtön megjelent a helyszínen, kihallgatva Balogh Ferencet és a szemtanúkat, de senki sem tudta magyarázatát adni Zalai Zoltán tettének. Hogy véletlenül esett volna ki, az teljesen lehetetlen, mert véletlenül nem lehet a teljes sebességgel robogó gép elé bukni. Az sem valószínű, hogy Zalai Zoltán öngyilkos akart volna lenni, mert igen vigkedélyű ember volt, az öngyilkosságra sem mi oka nem volt, azt hiszik, hogy a rémes halálugrást pillanatnyi elmezavarban követte el.

Öngyilkosjeleit, ki a rendőrnél jelentkezik

Budapest, szept. 18. — Kisteleki Kiss Pál Lajos 33 éves gyógyszerész a városligeti mutatványos bódéknál az őrszemes rendőrrel beszélgetni kezdett és elmondotta, hogy öngyilkossági szándékából veronált vett be, amelynek hatása most jelentkezik rajta. A rendőr mentőket hívott segítségére. A mentők az életunt gyógyszerészt gyomormosás alkalmazása után a Rókus-kórházba szállították.

A DEBRECENI M. KIR. GAZDASÁGI AKADEMIA
buza, árpa, rozs
nemesített első utántermelő
vetőmagjai
megvásárolhatók a
STANAK JOZSEF RET.
üzletében
Piac uca 51. Telefon 70.

Színház

A Csokonai színház műsora:

Szept. 19.: „Dolly“. Bérletszünet.
Szept. 20.: Délután fél 4 órakor:
„Maricza grófnő“. Operette. Mér-
sékelt helyárok. — Este 8 órakor:
„Dolly“. Operette. Bérletszünet.
Szept. 21.: „Dolly“. A) bérlet.

Színházi iroda jelentése.

Szilágyi Marcsa, a közkedvelt szubrette és Endrédi Miklós az új buffó-komikus játza ma szombaton bérletszünetben Miczi operette-énekesezőt, illetve Czvikli őfenségét a szezon sláger „Dolly“ operettben.

Minden száma sláger a világsiker aratott nagyszerű „Dolly“ operettnek, minek legjobb bizonyítéka, hogy minden ének- és táncszámot többször meg kell ismételné a közönség tapsorkánjai között, sőt mi több a számok refrainjeit a szereplőkkel éneklék a nézőtérben, anynyira ellenállhatatlanul csempézik be magukat a gyönyörű melódiák a közönség fülebe és szívébe.

„Maricza grófnő“, a legnépszerűbb operette vasárnap délután olcsó helyárrakkal.

Timár Ila játza vasárnap délután a „Maricza grófnő“ slágeroperette címszerepét. Partnere Antók Ferenc, az új bonvivant.

A mozgószínházak műsora:

METEORBAN, vasárnap „A vörös kakas“, „Mozdonnyal a lángokon keresztül“, amerikai világsláger. Anna Quo Nilsson főszereplésével.

29 gyermekes anya

Páris, szept. 18. A Madridi lapok írják, hogy Walladoridban egy 68 éves asszonynak megszületett a 29-ik gyermeke. A boldog anya sokszorosan nagyanya.

Csónakszerencsétlenség a Dunán

Budapest, szept. 18. Dunaszegesről jelentik, hogy ott az elmúlt napokban borzalmas szerencsétlenség történt a Dunán. Magyarosi Mátyásné este hajóval érkezett meg Bajáról Dunaszegesre. A hajóállomáson fia Magyarosi András várta, hogy azután a hajóról kiszálló édesanyját csónakon átvigye a sziget oldalra. A csónakra bekerekedett Faller Endre gazdafiu is és hárman indultak el a csónakon a szigetre. Mivel sötét este volt és erősen esett az eső, nem vették észre a sziget oldalán horgonyzó uszályokat, amelynek a csónak nekivágódott és felborult. Magyarosi Mátyásné az örvény az uszál alá vité, ahonnan később holtan huzták ki. A két fiatal embert az uszályok személyzete csak nehezen tudta megmenteni.

Az olasz repülőek megkoszorúzták a magyar katona-sírokat

Budapest, szeptember 18. A Budapestre érkezett olasz repülőraj tisztjei ma délelőtt fél 11 órakor ünnepélyes formák között gyönyörű koszorut helyeztek az olasz aviatika nevében a rákoskeresztúri temetőben nyugvó magyar és olasz hősök síjára.

Az olasz tiszték tisztelőtára ma este a tisztj kaszinóban társas vacsorát rendezett a magyar tisztikar. Az olasz repülőraj 4 gépje, amely tegnap Bécsben maradt kisebbhibák kijavítása végett, ma délután megérkezik a Mátyás-téri repülőterre.

Hogy helyezik el a Nagytemplom gombjában az emlékiratot

Két régebbi okmánytok van a gömbben

Tegnap délután 3 órakor Márk Endre udvari tanácsos nyugalmazott polgármester és Baja Mihály református lelkész elnöklésével az emlékirat-bizottság ülést tartott, a melyen megállapították, hogy a jövő héten helyezik el azokat az okmányokat a Nagytemplom tornyának gömbjében, amelyek a legutolsó javítás óta lefolyt egyházi eseményeket tartalmazzák. A templomot így körülállványozottan lefényképezték és ebből is elhelyeznek egy példányt.

Utóljára 29 évvel ezelőtt helyezték el emlékiratot a torony gombjában, amelyet akkor természetesen nem ilyen állványok vettek körül, mint most. Ma alig lesz lehetséges, hogy a bizottságnak két tagja is felmehessen, mivel mindössze egy deszkapallón járhatnak csak. A legutóbbi emlékirat behelyezés alkalmával egy bádogos inas ment fel először, aki kinyitotta a gömböt. Érdekes, hogy a lezárt gömbből rengeteg sok legyet takarítottak ki, amelyek valami módon oda bekerültek és ott pusztultak. Ugyanekkor megtalálták az 1818-ban behelyezett okmányokat, amelyek vörösréz tokba voltak zárva. Ezeket nem bontották ki. Megtaláltak itt még egy másik tokot is, amelyet a tulósó toronyba vittek eredetileg 1822-ben, amikor a másik torony fel-

épült. Ezt a két tokot egy régebbi tatarozás alkalmával tették át a keleti toronyba, amelyben most is bent vannak. Betették akkor az az évi iskolai értesítőket, az emlékiratot, pénzeket és hírlapokat. Ez 1897-ben történt az utolsó tatarozás alkalmával. Az emlékiratot akkor Kovács József, a későbbi polgármester helyezte el.

Most behelyezik az emlékiratot, a lelkészeknek, gondnokoknak névsorát 1897-től kezdve, — továbbá a presbiterek és az egyházközönségi gyűlés tagjai névsorát, a református iskolai értesítőket, valamint nagy Magyarországnak és Csonka-Magyarországnak térképét, mindazokat a lapokat, amelyek megemlékeznek a tatarozásról és az emlékirat behelyezéséről és a Nagytemplom fényképét.

A hírlapokat a bizottság értesíteni fogja, hogy melyik napon lesz a behelyezés, hogy azon a napon az ünnepélyes aktussal foglalkozhassanak.

A Nagytemplom gömjéhez való felmenetelre már többen jelentkeztek. P. Szabó Mihály hentes mester már a másik torony gomjához felmászott, miután ő is tagja az emlékiratbizottságnak, tehát megakarja tapasztalni, hogy hogy lehet az állványokon bujkálni.

Romániában egy antiszemita gyűlés résztvevői nekirohantak a katonai kordonnak

Bukarest, szeptember 18. A legutóbbi napokban Cuza professor hívei újabb antiszemita zavargásokat szítottak, amelyeknek már emberáldozatuk is van. A zavargásokkal kapcsolatosan a belügyminisztérium a következő hivatalos jelentést adta ki:

A tegnapi napon A. Cuza néhány párhívvel Románmegyébe érkezett — ahol Muncel, Mogasesti, Sabasani és Polnariközségekben politikai gyűléseket rendezett, amelyeken számos incidens történt. Bacesti-Vásárhelyen is hasonló gyűlést akart rendezni Cuza professor. A prefektus azonban tartván attól, hogy a zsidó lakosság biztonságát fogják veszélyeztetni, a gyűlést csak oly feltétellel engedélyezte, ha azt a községen kívül tartják meg.

Már a vége felé közeledett a gyű-

lés, amikor egy automobilról Negulea tartalékos ezredes, Cristopol tartalékos őrnagy és egy diák arra biztatták a tömeget, hogy erővel hatoljanak be Bacesti-Vásárhelyre.

A tömeg szót fogadott, azonban utját háromszoros katonai kordon elzárta. Az elzáró katonákat a tömeg megtámadta. Amikor a tüntetők az első kordont elzárták, a második kordon parancsnoka erélyes szavakkal visszavonulásra hivta fel őket és a mikor a felszólításra nem akartak hallgatni, parancsot adott, hogy a legénység a levegőbe lőjön.

A sortűz elhangzása után látták, hogy eltévedt golyó halálosan megsebesített egy parasztot. Ezután a tömeg hamarosan szétszórt.

A vizsgálat megindult és intézkedés történt, hogy a tüntetés szítói a bíróság elé kerüljenek.

Amerikában felépítik a világ legmagasabb épületét

Az amerikai építésszek fantáziáját régóta csiklandozza a new-yorki Vooworth-palota, amely 792 láb magas és a világ legmagasabb épülete. A minap egy új épületnek a terve került nyilvánosságra, amely ennél a palotánál is magasabb lesz. Az amerikaiak gyorsaságára jellemző, hogy ez az épület még fel sem épült, de egy újabb tervvel máris tulszárnyalták. Ez a legújabb terv, amely még a világ tervezett legmagasabb épületénél is sokkal magasabb lesz, egy szállónak a terve, 4500 szobával. Mind a 4500 szoba fürdővel és telefontal lesz felszerelve és a hatvanötmeletes ház tetején tizenkét kert lesz vendéglőkkel és bárókkal. A szálló étermében 2000 ember foglalhat helyet. Továbbá lesz benne tem-

plom, kórház és egy missziós bank, amely missziós céljaira megkapja a szálló nyereségének tíz százalékát.

A szállóban nem lesz szabad sem dohányozni, sem pedig vasárnapi újságot olvasni. Vasárnapon ugyanis ebben a missziós szállóban tökéletes munkaszünet lesz és ezzel az újságolvasási tilalommal akarják sújtani a vasárnapon is megjelenő lapokat. — Az építés költsége 15.000.000 dollár. A legdrágább szoba ára ebédrel s vacsorával együtt egy hétre husz dollár lesz, amihez jár kórházi ápolás is, arra az esetre, ha valaki ott tartózkodása alatt megbetegedik. — A 65 emelet és 4500 szobás épület terve egyelőre világrekord. Előreláthatóan azonban csak néhány napig fogja tar-

tani a rekordot, mert hamarosan jön egy másik amerikai és leveri ezt a rekordot is — egy újabb tervvel.

98.4 milliárddal csökkent ismét a bankjegyforgalom

A Nemzeti Bank ma tette köze szeptember 15-ről kelt kimutatását, amely szerint a bankjegyforgalom szeptember 7. óta újabb 98.4 milliárddal csökkent.

A zsirószámlákra 156.7 milliárdot fizettek vissza. A váltóleaszámítás tétele mindössze 1.8 milliárddal emelkedett. Az érc- és valutakészlet ismét 41.8 milliárddal szaporodott nemesfémek és devizák vásárlása utján.

Meghalt az utolsó magyar kolozsvári főigazgató

Kolozsvárról jelentik: Szentimrei István, volt kolozsvári tankerületi főigazgató tegnap délben a Bánffy-palota lépcsőjén összeesett és pár perc múlva kiszenvedett. Az impérium változás óta az erdélyi római katolikus státus tanügyi szakreferense volt a kiváló tanügyi férfiú s nehéz feladatát nagyszerűen látta el. Hatvannégy éves volt.

Automobilos rablómerénylet a zentai országúton

Zenta, szeptember 18. Tegnap, a város közelében, az országúton rablókaland játszódott le. Az országúton két zentai vendéglős és sörnagykereskedő, a Vass testvérek, — igyekeztek autójukon, amikor észrevették, hogy velük szemközt egy száguldó, hatalmas, fekete ford autó közeledik feléjük. Amikor a fekete ford autót közelükbe ért, előttük hirtelen keresztbe fordult az uton és az autóból több revolverlövést adtak le a Vass testvérek autójára.

A meglepetés pillanatai után Vass és testvére szintén előrántották revolverüket és tüzeléssel viszonzták a támadást.

A heves revolverharc alatt a fekete ford autó négy utasa közül kettő hirtelen kiugrott az autóból s az országút mellett, kukoricásba menekültek.

Erre a banditák másik két utasa gyorsan menetirányba fordította a gépet és nagy iramban igyekezett elmenekülni a támadás színhelyéről. Vassék szerencsés lélekjelenlétükkel feljegyezték a támadók autójának a számát és sietve berobogtak a legközelebbi községbe: Adára, ahonnan telefonon jelentést tettek a zentai rendőrségnek, hogy a B. 858, Subotica 101. jelzésű automobilon, amely Zenta felé rohant, revolveres banditák ülnek és az autót tartóztassák fel.

Rövid idő múlva csakugyan befutott Zentára a jelzett automobil, a melyet azonnal el is fogtak. Az autóban Steinhard János és Pava István szabadkai lakosokat találták. A zentai rendőrség mindkét merényletet letartóztatta, szándékos emberölés és rablás kísérlete miatt. Az eljárást megindították ellenük.

Elsőrendű úri dívat

Szabóság!

Zakó öltöny készítése	400.000 K
Zsaket " " "	600.000 K
Frack " " "	700.000 K
Bankabát készítése	400.000 K

Wetz Márton

Barcsányi u. 37. Saját ház.
Ezerföld Erzsébet-ut. 50.

Hírek

MILYEN IDŐ VÁRHATÓ:

Hazánkban ma reggelre borulás állott be és nyugati részeken esik. Jólát: Változóan felhős idő mellett, kevés csapadék és lényegtelen hőváltozás.

Vasárnapi istentisztelet sorrendje a református templomokban:
Nagytemplomban: délelőtt 9 órakor Molnár Ferenc, délelőtt 11 órakor Uray Sándor, délután 5 órakor Zambory Sándor; Kossuth-utcai templomban: délelőtt 10 órakor ifj. Csánky Benjámín, délután 5 órakor Perpéthy Ferenc; — Árpádtéri templomban: délelőtt Baja Mihály, dél után 3 órakor Peleskey Sándor; — Ispotályi templomban: délelőtt 10 órakor Kolozsváry Kiss László, délután 3 órakor Tukaes György; — Homokkerti imaházban: délelőtt 10 órakor Kovács János; — Szegényházban: délelőtt 10 órakor Szele György; — Nyilas-telepen: délután 4 órakor Vasady Béla. — Tanyákon: Pacz; Keresztury József; Fancsikán: Danesházy Sándor. — Ifjúsági istentisztelet az oratóriumban: délelőtt 8 órakor Kovács János.

A Konfirmált Leányok Szövetségének összejövetele vasárnap délután fél 4 órakor Ispotály-telep 9. sz. alatt tartatik. — Ugyanott 5-től felnőtteknek biblia óra.

A Keresztény Ifjúsági Egyesület f. hó 6-án vasárnap. Kollégium földszint 4. sz. alatt délután 5 órakor a szokásos összejövetelét megtartja.

A Kálvinisták Templomegyesülete Fejlesztéséért tanulási órát betenkint hétfőn és csütörtökön tartja 6-7-ig a Tanító-Otthonban. (Egyházi hivatal udvarán, kereszt-épület). — Új tagok jelentkezését ugyanakkor és ugyanott elfogadja Szabó Lajos ref. kántor, karnagy.

Vasárnapi iskola délelőtt 8 órakor a Csapókerti iskolában, délelőtt fél 9 órakor a Miklós-utcai, Jókai-utcai és Nyilastelepi iskolában, délelőtt 9 órakor a Diakónisz-sza-Otthonban, felső leánynevelő iskolában, a Homokkerti iskolában, Leány-utcai, Vigkedvű M.-utcai, Csonka-utcai iskolában és a Széchényi-utca 4. sz. lelkészlakon, délelőtt 11 órakor a Fűvészkert-utcai iskolában, délután 2 órakor a Nyulasharakban és a városi szegényház imatermében (Kishegyesi-ut).

Az ev. templomban az istentiszteletet f. hó 20-án vasárnap délelőtt 10 órakor Farkas Győző lelkész tartja. — 11 órakor közgyűlés.

Ev. egyházi közgyűlés lesz f. hó 20-án vasárnap d. e. 11 órakor. Főtárgyai a lelkész jelentése, őszi munkaprogram ismertetése, orgonnavatás előkészítése, iskolai jelentés. A hívek megjelenését kéri az elnökség.

Kossuth Lajos születésének megünneplése. — Mint már jeleztük, ma délután 4 órakor Kossuth Lajos 123-ik születése napján a Kossuth Dalkör és Függelenségi Kör megkoszorúzza a Kossuth szobrot. Emlék beszédet dr. Szabó Ferenc ügyvéd tart. Gyülekezés a ref. kollégium udvarán, délután fél 4 órakor. A helybeli dalkörök az ünnepélyen teszületileg vesznek részt. Este 8 órakor Lajos vacsorára gyűlnek össze a dalosok és polgárok a Belvárosi éttermébe, hogy méltóképen róják le a lángelkű nagymagyar iránti kegyeletüket. Egy teríték ára 26.000 K.

Kijavíttatja a város a kaszárnyákat

A javítás 1800 millióba kerülne

A katonai hatóság ismét átiratot intézett Debrecen város tanácsához, melyben azt kéri, hogy a már igen rossz állapotban levő kaszárnyákat, különösen a tüzerlak-tanyát sürgősen javíttassák ki.

Az ügyet dr. Vass Károly tanácsnok, az előljáróság vezetője referálta a tanácsülésen. Azt ajánlotta, hogy a legsürgősebb javításokat végeztesse el a város, nehogy nagyobb károkat szenvedjenek. A tanács arra az álláspontra helyezkedett, hogy a katonaság nem akar szerződéses viszonyba lépni a vá-

rossal, viszont bért is oly csekély összeget fizetett eddig, évi 180.000 papirkoronát, hogy abból nem lehetett a javítást eszközölni. Most ugyan már évi egymilliárdot fizetnek, azonban a kért javítások összesen ezernyolcszáz millióba kerülnének.

Hosszas vita után úgy döntöttek, hogy a műszaki osztály írja össze a feltétlenül eszközözendő javításokat, egyben a honvédelmi minisztertől kérni fogják a békebeli bér-fizetését.

Furfangos szélhámosság

Más nevében vásárolt be

Néhány nappal ezelőtt Mandel József, Piac utca 83. szám alatti fűszer és gyarmatáru kereskedésébe beállított egy 23-24 év körüli fiatalember. Az illető a cégtulajdonosnak elmondta, hogy Vámospercsről jött és ott azzal bízta meg Egri József, vámospercsi szatócs, hogy vásároljon be üzlete számára.

A cég tulajdonosának rendes üzletfele Egri, így a fiatalember megjelenése és előadása gyanút se keltett. Amikor azután az illető zsebéből előhuzott egy irást, melyből olvadni kezdte a portékák neveit — pontosan kiszolgálták

A holmikát az illető fiatalember egy parasztszekérre rakatta fel s egy barátságos kezfogás után az üzletből eltávozott — fizetés nélkül.

Tegnap aztán Egri József bentjárt Debreczenben s természetesen felkereste a Mandel-féle üzletet is. Ekkor kiderült, hogy az idegen fiatalember nincs nála alkalmazva és az illető nevében szélhámoskodott.

A Mandel-cég főnöke ezután felment a rendőrségre és feljelentését az ismeretlen bevásárló fiatalember ellen megtette.

A rendőrség elrendelte körözését.

A Kupferstein-ügy újabb fejleményei

Szeptember 22-én lesz a tárgyalás

Hét és fél millió a passzív

Kupferstein Nándor és Nándor Ernő milliárdos fizetéseképtelenségi ügyében a hitelezők bejelentették követeléseiket a nyiregyházi törvényszéken.

A bejelentések meglehetősen meglepetést okoztak, mert míg az adósok 5 és fél milliárd adósságot vallottak be, kiderült, hogy a tartozás a 7500 milliót is meghaladja.

Kupferstein Nándor 5 és fél milliárddal tartozik, főképp fiáért vállalt kezességek miatt, ezzel szemben vagyona 4 és fél millió.

Nándor Ernő olyan tartozása, melyért apja nem vállalt kezességet 2300 millió s körülbelül vagyona is ennyi.

A hitelezőket tehát kettős meglepetés érte. Mindenki azt hitte, hogy Kupferstein Nándor áll jobban vagyoniilag, a bíróság ezért kurtán is akarta letárgyalni a két tömeget, a másik meglepetés az, hogy oly rendetlen és felületes volt a horribilis vagyon kezelése, hogy az adósok 2000 millió adósságról nem is tudtak.

A hitelezők túlnyomó többsége, akiknek szavazatától függ a kényeseregység sorsa, egyöntetű és erőlyes eljárásban egyezett meg. Nevelésesnek tartják a 40 százalékos ajánlatot, mert legalább 80 szá-

zalékos fedezet van a bíróság által kinevezett ellenőrök jelentése szerint. Semmi esetre sem hagyják az ügyet elhazni és készek a legmészszebbmenő konzekvenciákat levonni. A hitelezőket rendkívül kellemetlenül érintette, hogy dacára a letelt 3 hétnak, az adósok semmi lépést nem tettek a kibontakozás felé.

A szeptember 22-én Nyiregyháza tartandó tartandó tárgyalás igen viharosnak ígérkezik, — mert ki van zárva, hogy az ajánlatot a hitelezők még csak kiindulási alapul is elfogadják.

Felakasztotta magát az istállóban. Máté Áron, 22 éves derecskei fiatalember tegnap együtt dolgozott fivéréivel. Portájukon éppen egy répagódrót tömtek be, amidőn fivérével összeveszett és nagy duzzogva bement istállójukba. Már majd egy óra is elmúlt, de az istállóból Máté Áron még nem jött ki. Fivéréinek gyanus lett ottartózkodása. Utána mentek az istállóba, ahol holtan találták meg testvérüket. Egy kötéllel felakasztotta magát s pillanatok alatt meghalt. A fiu igen heves természetű volt. Tettét bizonyára pillanatnyi elmezavarában követte el.

Miért?

*Miért van csillag az egen,
Miért süt a nap melegen,
Miért van felhő a magasban,
Miért repül a sas ottan,
Miért nyílik a virág a jákon,
Miért dalol a madár az ágon,
Miért folyik a patak lefelé,
Miért törekszik a fű az ég felé,
Miért hull harmat a virágra,
Miért száll a méhecske rája,
Miért követi az ősz a tél,
Miért lesz világos, ha a nap felkél,
Miért uszkal a hal a tengerben,
Miért van szív a kebelben,
Miért szerettek Tégedet,
Miért. óh miért kérdezed?*

Gelenczei Miklós.

A kir. ítélőtábla elnöke hazakerkezett. Olechváry Zoltán kir. ítélőtáblai elnök csütörtökön este székelyre visszaérkezett és a kir. ítélőtábla vezetését átvette.

A debreceni kerületi Kereskedelmi és Iparkamara érdekeltége tudomására hozza, hogy Kölnben f. évi szeptember hó 23-tól október hó 2-ig vásárát rendeznek. A vásáron különösen a rajna-westfalai nehéz ipar lesz képviselve, a rajnai textil, solingeni acéláru, bőr-áru, stb.

Jövőre folytatják a sáskairást. A tegnapi tanácsülésen dr. Vass Károly tanácsnok jelentést tett az ideai marokkói sáskairásról. A munkálatokat a szakértői vélemény szerint nem fejezheték be teljesen, úgyhogy a jövő évben folytatni fogják. Az irtás összesen 267 millióba került, — felét a város, felét az állam fizeti. Összesen mintegy 6200-300 katasztrális holdon irtottak.

Höchtl Margit hangversenye. A zeneiskola büszkesége a magyar zongoraművésznök legkitünőbbje közé sorozott Höchtl Margit október 5-én adja az ideai saisonban egyetlen hangversenyt a Zenedében. Jegyek Keszthely és Kronovitznál. Szentanna utca 2.

Leszállították a burgonya vizsgálati díját. A m. kir. földmivélségi miniszter az ideai b burgonya termésre való tekintettel, a külföldre szállítandó burgonya vizsgálati díját leszállította. Az új intézkedés folytán a jövő évi április 30-ig a Budapest, Hegyeshalom és Sopron vasutállomásokon megvizsgálandó burgonya után vagononként 120 ezer korona fizetendő.

Születések. Az állami anyakönyvi hivatalnál a következő újszülötteket jelentették be: Riskó László MÁV irodatiszt fia László Gyula; Fülöp György vagongyári munkás fia György; Kiss Lajos szobafestő leánya Mariska; Kulesár Gábor napsz. fia Imre; Tóth Kálmán rendőr fia Béla; Bányai Margit háztartásbeli leánya Magda; Tóth Mihály kisbirtokos fia Gyula; Szilágyi Gyula fuvaros leánya Erzsébet; Gáll András gépész fia Tibor.

Halálozások. Az állami anyakönyvi hivatalnál a következő halálozásokat jegyezték be a tegnapi nap folyamán: Ecsedi Bálint István ref 3 hónapos, Szondi utca 10; Balogh János rk 27 éves, Tiszaföldvár; Várady János ref 59 éves, Sáránd; Haller Mihály ref 67 éves, Beresényi utca 56.

Uszodai hír. — A nagyerdei strand fürdő ruhatárosa kéri mindazokat, akik fürdőruhájukat megöröztetés végett nála hagyták, hogy azokat leghevesőbb szeptember 25-ig vegyék át, mert értük tovább nem vállalhat felelősséget.

Kabát, kosztüm, ruhaszövetek

sejmek, divatjelenek és munaenfeie

OSZI DIVAT UJDONSÁGOK naponta érkeznek.

Kirakatainkat sziveskedjenek figyelemmel kísélni.

Aszódi és Róth divatruháza

A Közs. Tisztv. Orsz. Szöv. szerződéses szűitüü.

Istiziviseitöknek s szizaitak keizvezemey.

Kávéházak és kabarék

En, Te, ő

— Budapesti tudósítónktól. —

Pesten a konjunktúra idején becsukták a kávéházakat s kinyitották a bankokat. Most becsukták a bankokat (és a tőzsdéket) és újra kinyitották a kávéházakat. Milliárdokat költenek az új berendezésekre. Egymással versenyeznek. Most újabban állítolag Upor, a tőzsde kávéház híres Uporja is feltámasztja régi boltját.

Az éttermek, hotelek is versenyre kelnek. Egyikben cigány, másikban jazz, tánc. Másikban tapeur, aki olyan élőlény, aki német nótákat dalol és shymit zongoráz.

A legfrissebb ötlet mégis az Imperialé. Kabarét rendezett be a kávéházban. S még nem is holmi akár milyen kabarét, hanem összeszedte a magyar chanson három reprezentánsát: *Hetényi Heidelberg* Albertet, *Anyos Laczit* és *Buday Dénest*. Heidelberg örökifjú, bár ezüstös már a halántéka és mégis ő a legvidámabb; Anyos Laci, a szivhezszóló magyar nóták kettős szerzője (mert a szöveget is ő írja), hegedül és énekel. — Buday Dénes, az Apolló-kabaré büszkesége, a magyar chanson legszebb darabjainak szerzője, akinek „Kék postakocsi” című operettje 75 előadást ért (Debrecenben mért nem adta Kardoss Géza barátunk?) hegedül s Hetényi kíséri. Minden este tele az Imperial-kávéház; az „En, Te, ő” című kabarét meghallgatni csak oly dívat, mint Nagy Endre terézvárosi színpadára ellátogatni.

Mint értesülünk, az „En, Te, ő” a télen Debrecenbe is el fog látogatni. Örömmel várjuk őket!

(X. Y.)

— *Izr. istentiszteletek a Deák Ferenc- és Kápolna-utcai templomokban.* Ros-Hasonoh (péntek) első estjén háromnegyed 6 órakor, Ros Hasonoh (szombat és vasárnap) reggel 6 órakor, délután fél 5 órakor. Szombaton este egynegyed 7 órakor. Hitszónoklat és Sófárfuvas vasárnap délelőtt 9 órakor. Vasárnap este egynegyed 7 órakor. Szelihoec reggelenként fél 6 órakor és este 6 órakor. — Az Elnökség.

— *Esti kereskedelmi szaktanfolyam.* Az esti kereskedelmi szaktanfolyamon a tanítás f. hó 23-án (szerdán) este 8 órakor kezdődik. Targyak: kettős könyvitel, kereskedelmi levelezés, kereskedelmi számlán és áruismeret. Tanítás hét fón, szerdán, csütörtökön és szombaton este 8—10 óráig. Az évi tandíj 1 millió korona. Ennek fele a beírásokról, a másik fele február 1-én fizetendő. — Az igaazgatóság. (Kálvin-tér 2.)

— *Hirdetmény.* A városi Tanács az 1924. évi VII.t.c. végrehajtása tárgyában kiadott 5500—1924 M. E. sz. rendelet 20. paragrafusára alapján közhírré teszi, hogy az Országos Földbirtokrendező Biróságnak Nyírmihálydi és Nyíradony községek megváltása ügyében hozott 14763—1925 O. F. B. sz. ítéletet a városháza hirdetőtábláján 15 napi közzemlére kifüggesztetett. — Városi tanács.

— *Felhívás az iparosokhoz.* Felhívja az ipartestület mindazokat az iparosokat, akik a múlt évi forgalmiadójukat megfelelőbezték, de a felebbezésük még elintézését nem nyert, hogy összeírásuk végett a rendelkezésükre álló adatokkal sürgősen, de legkésőbb f. hó 19-én déli 12 óráig az Ipartestület hivatalában személyesen, saját érdekükben jelentkezzenek. — Ipartestület.

Seres Béla debreceni ref. segédlelkész skót ösztöndíjjal a glasgowi egyetemre megy

Helyét Vasady Béla foglalja el, ki egy évet a princetoni kálvinista főiskolán töltött

A ref. lelkésztételben több változás állott be. A központi lelkészi hivatal vezetésében történt változásról már hírt adtunk. Ujabb változásokról az alábbiakban számol be a „Vasárnap” című egyházi közlöny:

— *Marton Sándor*, ki évek óta kifogástalanul és közszeretettől környezve a Szele György parókiaja mellett működött mint segédlelkész, ez állását a Budapest melletti csepeli gyülekezet hitoktató lelkészségével cserélte fel.

Seres Béla, a Révész Imre eddigi segédlelkése, a Kollégium múlt évi szeniora s évek óta egyik legkiünöbölt diákja, tanulmányainak öregbítése végett a skót egyesült szabad egyház ösztöndíjjal a glasgowi egyetemre megy, rokonszenves, komoly egyéniségével a lehető legjobb emlékeket vivén magával

főnöke és gyülekezte részéről.

Seres Béla helyét Vasady Béla, a köztisztviselőben álló dr. Vasady Lajos tanfelügyelőnk és egyházmegyei tanácsbíránk méltó fia foglalja el, aki tanulmányainak Kollégiumunkban és egyetemünkön való megkezdése után, az amerikai református egyház ösztöndíjjal két évet töltött a daytoni theologiai főiskolában, egy évet pedig az amerikai presbiterianus egyház ösztöndíjjal a princetoni híres kálvinista theologiai főiskolán s a szünidőben önállóan vezetett magyar református gyülekezeteket. Az ott már lelkészi, sőt magasabb tudományos képesítést is szerzett, nagy tanulása, jeles igehirdető képességű és mélyszéles buzgalmu fiatal pásztor munkássága elé a legszebb reménységgel tekintenek.

Hamisítják a hamis milliósokat

Uj álmilliókat szolgáltatnak be budapesti főkapitányságon

Budapest, szeptember 19. Tegnap délután egy kereskedő a főkapitányságon újabb hamis milliós bankjegyet szolgáltatott be. Az új hamisítvánnyal kapcsolatban a rendőrség azt az érdekes megállapítást tette, hogy most már a hamisított milliósokat is hamisítják. A nyomozó detektívek ugyanis alapos vizsgálat után megállapították, hogy ugyanolyan hamisítványról van szó, mint amelyet Weingarten Jeromosék hoztak forgalomba az ország különböző részeiben, azonban a most kézre került példányról már korrigálták azokat a hibákat, amelyeket a rendőrség pontosan közölt a közönséggel, mint a hamisítványok ismerető jeleit. Az eredeti hamisítványokon a szerb szövegben a koron szó u betűjéről hiányzott a vessző és az utána következő szó előtt hiányzott a kötővonal. A most előkerült hamis milliósokon már pótolták a vesszőt és a kötőjelet is tussal.

A rendőrségen pontos jegyzőkönyve vettek fel ezekről a megállapításokról és most figyelmeztetik a közönséget, hogy a hamis milliós bankjegyet egyesek esetleg korrigálták és most így igyekeznek elbuzgósítani azokat.

Érdekesek a körülményei az új hamisítvány kézrekerülésének. Né hány nappal ezelőtt a budapesti Pannonia előtt egy jólöltözött fiatalember megbízott egy hordárt az Uránia eső előadására két mozijegyet. A fiatalember egy millióst adott a hordárnak és azt mondotta, hogy a jeggyel és a visszajáró pénzzel jelentkezzen nála a Pannonia előtt.

A hordár el is ment az Uránia pénztárához, a pénzároskisasszony azonban gyanusnak találta a mil-

lióst és azt mondotta, hogy nem tud váltani. A hordár erre bement egy közeli üzletbe és ott felváltotta a millióst és azután megváltotta a két jegyet és elment a Pannonia elé, hogy megbizójának átadja a jegyeket és a visszajáró több mint 900.000 koronát. Nagy meglepetésére azonban a fiatalember nem találta a Pannonia előtt, mert ez valószínűleg észrevette, hogy a pénztárnál nem fogadták el a millióst és hogy a hordár egy másik üzletben próbálta felváltani és attól félve, hogy felismerték a hamisítványt, kerekelt oldott.

A hordár mit sem sejtve, nem tudta mit csináljon a nála maradt pénzzel. Két napig kereste a megbizóját, miután azonban sehoh sem találta, ma délelőtt elment a VII. kerületi kapitányságra és ott beszolgáltatta mozijegyeket a visszajáró pénzzel együtt és részletesen elmondta, mi történt.

Erre detektívek mentek a hordár által jelzett üzletbe és ott meg is találták a hamis millióst.

— *Dr. Csóka László házassága.* Dr. Bihari Végh Sándor ügyvéd, kormányfőtanácsos és neje leánya, Magdolna, Kunhegyesen folyó hó 19-én tartja esküvőjét dr. Csóka Lászlóval, Debrecen város tb. aljegyzőjével.

— *Hirtelen meghalt az utcán.* Tegnap reggel nagy riadalmat okozott a Rákóczi utcán egy öreg ember, a ki összeesett az utcán; arca elkékült és mire a rendőr odaérkezett, már meghalt. A rendőr megállapította, hogy az illető Sinai János öreg ember, akit agyszélhűdés ért. A dél-előtti órákban elszállították a hullaházba.

Valakit belegy tenni: gondatlanságból okozott testisértés

Dobi János szegedi származásu napszámos az elmúlt év nyarán aratómunkát vállalt a szomszédos Balmazújvárosban és itt megismerkedett egy napszámosnóval. Dobi Jánoson egy csunya betegség volt elhatalmasodva s ezt elkapta tőle a napszámosnó és aki mindmáig nem tudott belőle kigyógyulni. A szerencsétlen nő feljelentést tett Dobi János ellen, akit tegnap a debreceni törvényszék Serly-tanácsa gondatlanságból okozott testisértés miatt félmillió korona pénzbüntetésre ítél. Az ítélet jogerős.

— *Népvándorlás 1920—1923.* A Nemzetközi munkügyi hivatal eszperanto sajtószolgálatára jelentő Genfből, hogy a Munkügyi hivatal most adja ki részletes jelentését 66 ország népvándorlási statisztikájáról. A jelentés nemcsak a jövő népvándorlási statisztikák kidolgozására ad tudományos alapot, de bemutatja, mik a kivándorlás okai, melyik országból hová vándoroltak, illetve honnan jöttek a kivándorlók. Így minden állam figyelemmel kísérheti e népmozgalmakat. 1920—1923 7.440.600 ember vándorolt ki, ebből 1923-ban 1.860.763, 1880—1923 a tengerentúli kivándorlás felére csökkent, a háboru előtti évekhez képest. Európából 22, Ázsiából 5, Afrikából 8, Amerikából 17 ország adatait tudták megszerezni, míg 8 európai ország, köztük Oroszország nem küldött statisztikát.

— *Ellopták a felöltőjét.* Mester Sándor deveseresi gazdatiszt megjelent a minap a rendőrségen és előadta, hogy a rokonainak Kálvin-tér 3. szám alatti lakásába ismeretlen tettes belopódzott és az előszobából felöltőjét ellopta. A feljelentés alapján a rendőrség a nyomozást megindította. A gyanu egy nő ellen irányul, akinek már nyomára akadtak.

— *A Króh áruház kibővítése.* Tegnap fejlődtek be nagyjában azok az átalakítási munkálatok, melyek a Dégenfeld-téri Króh Vilmos-féle üzlethöz nagyvárosi áruházati varázsolta elő. Két üzlethelyiséggel bővült az eddigi divatkereskedés, úgy, hogy a Dégenfeld-téri palota egész fél frontját elfoglalja. Bent hatalmas áruállványok, tömött polcok, a legmodernebb berendezés, igen izléeses kivitelen. Külön próba-terem, varroda, műhely van az üzlet mellett és szolgálja a vásárló közönség kényelmét. Az új berendezésnek megfelelően az áruraktár is tetemesen kibővült és női divatekkekkel, vászonneműekkel, férfi-divat és sok mindenféle textil és hasonló árucikkekből nagy raktár áll a közönség rendelkezésére. Az új berendezés és az üzlet nagyszabású kibővítése az üzlettulajdonos, Króh Vilmos agilitását dicséri.

— *A biharnagybajomi családi dráma a debreceni Itélőtábla előtt.* Emlékezetes még a biharnagybajomi családi dráma, amikor 1924 tavaszán ifjú Szanyi József revolverrel agyonlőtte feleségét. Szanyi Józsefet háromszor való tárgyalás után a debreceni törvényszék közel általi halálra ítélte. Az ítélet ellen Szanyi József ügyvédje útján felbezett az Itélőtáblához, amely új vizsgálatot rendelt el. Dr. Preinberger Jenő, a debreceni vizsgálóbíró elnöke folytatta le ezt a vizsgálatot, amely szenzációs fordulatot produkál. Ugyanis bizonyítékok merültek fel arra nézve, hogy ifj. Szanyi Józsefné öngyilkos lett. A szeptember 30-ra kitűzött táblai főtárgyalást dr. Perjessy Mihály kuriai bíró elnöklelte alatt fog végbemenni.

Fővárosi név szerint átalakították a

Pannonia éttermét

ahol estélyői lakomák és társas vacsorák különösen megrendelhetők.

Ebéd és vacsora abona étlap szerint 40.000 korona.

Friss csapolás! Pompás fajborok!

Tulajdonos: DIOSY ÁRPÁD, Piac-utca 42. szám

Telefon: 14—11. szám.

A nánási polgármester rágalmazási pöre

Pénzbüntetésre ítélték
a vádlottakat

A hajdunánás melletti ugynevezett réti tanyák iskolakötelezettjei részére a tanyai lakosság 1919-ben közadakozásból iskolát építtetett s a tanítói állást Szathmáry Károlylyal töltötte be.

A közadakozásból felépült és berendezett iskolát dr. Pénzes Mihály, Hajdunánás polgármestere arra való hivatkozással, hogy az itt végbemenő oktatás sok kívánnivalóval hagy maga után, 1924 márciusában lezáratta.

Ez ellen az intézkedés ellen Szathmáry Mihály tanító beadvánnyal fordult Hajdunánás tanácsához, melyben kérte az iskola újabb való kiépítését. A beadványt Tóth Sándor és Jovér Lajos földmivesek írták alá a tanyai lakosság nevében.

A beadvány szokatlan hangon lett megfogalmazva és sértéseket tartalmazott Hajdunánás polgármesterével szemben, többek között azzal vádolta a polgármestert, hogy nincsen semmi érzéke a kultúra iránt.

A polgármester ezért feljelentette Szathmáry Károly tanítót és a beadvány két másik aláíróját rágalmazásért.

Tegnap tárgyalta ezt az ügyet a debreceni törvényszék Serly-tanácsa, amely Tóth Sándor és Jovér Lajos gazdákat hivatalból üldözendő rágalmazás miatt 550-550.000 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős. Szathmáry Károly tanító felett nem áll módjában a törvényszéknek ítélkezni, mert az a feljelentés óta eltűnt. Körözölevelet bocsátottak ki ellene.

A sikkasztó postai kézbesítő az ügyészéi fogházban. A Debreczen egyik számában megírtuk, miszerint Balogh Lajos sikkasztó postakézbesítő megszökött, majd önként jelentkezett a rendőrségen. Ott kihallgatták, majd átkisérték a kir. ügyészégre, ahol leutalták a fogházba. Balogh Lajost tegnap felvezették dr. Takó Ferenc vizsgálóbírósegédhez, aki részletesen kihallgatta. A vizsgálóbírósegéd előtt Balogh elmondta, hogy 6 millió jóval felül van az az összeg, amelyet elcsikkasztott. Majd elszökött Debrecenből. A legkülönbözőbb városokba ment el. Sőt még a Dunántul egy-két városába is elment, hogy új életet kezdjen. Azonban sehoh sem kapott megfelelő munkát s mivel pénze elfogyott, ruhái lerongyolódtak róla — így szépen visszajött Debrecenbe és önként jelentkezett a rendőrségen. Kihallgatásáról jegyzőkönyvet vettek fel, majd a vizsgálóbírósegéd közölte Balogh Lajossal, hogy előzetes letartóztatását elrendelte.

Jövő hét keddjén lesz Molnár Ferenc és Fedák Sári válópörének főtárgyalása. Amilyen szenzációra volt a magyar művész világnak Molnár Ferenc és Fedák Sári házassága, olyan botrány lett a partinak válópör felé fordulásából. A felek, úgy látszik, nem akarnak békésen elválni, mert mindegyiküknek szándékukban van egy egész csomó tanult és ellentant felsorakoztatni arra nézve, hogy az előidézés ok csak is az ellenkező oldalon van. Hogy ki idézte elő a válást, az szeptember hó 22-én fog eldőlni, amikor is a válni akaró felek szemben állnak majd egymással az illetékes budapesti bíróság előtt. — Komplikálja ezt az amúgy is komplikált válópört az a körülmény, hogy Fedák Sári vagyoni jogi igényeket is támaszt Molnár Ferenc ellen, aki Berlinből fog hazajönni a tárgyalásra.

A halálraitelt Léderer drámai találkozása öccsével

Léderer teljes bűnbánatot tanusít
Lédererné nem lett öngyilkos

Budapest, szeptember 18. Léderer Gusztáv néhány nappal ezelőtt jelentkezett a Margit körüli fogház parancsnokánál, hogy engedje, meg neki, hogy öccse: Léderer Sándor meglátogassa. Apáthy Jenő ezredes hadbíró megengedte, hogy Léderert meglátogassa öccse.

Pénteken este történt a drámai találkozás. Léderer Sándor és bátyja, Léderer Gusztáv. Apáthy ezredes szobájában találkoztak egymással. Az első ölelések és testvéri csókok után Léderer Gusztáv elkomolyodott, leült egy székre, maga elé vette öccsét és a legkomolyabb hangon kezdett hozzá beszédjéhez:

— Sándor, tegyünk félre minden komolytalanságot; én nagyon komoly dolgokra akarok téged figyelmeztetni. Nem tudom, látjuk-e egymást még egyszer az életben. Lehet, hogy mire legközelebb találkozhatnánk, én már nem leszek az élek sorában. Lehet, hogy az Ur elveszi az életemet, mint ahogy az Ur adta, az Ur vette el, áldott legyen az Urnak neve.

Ezután így folytatta: *„Ne feledd el Sándor és ne feledkezz el arról,*

hogy Isten teremtette az embert és senkinek az életét nem szabad elvenni. Embertől embertársának nem szabad az életét elvenni, csak Istennek van joga ehhez.”

Léderer Sándor elfogódott bátyja szavaira. Közben letelt a látogatási idő. Léderer Gusztáv nem akarta elengedni öccsét, míg meg nem igéri neki, hogy szigorosan meg fogja tartani azokat az erkölcsi tanácsokat, amelyekről a beszélgetési idő alatt szó volt.

Budapest, szeptember 18. Az egyik budapesti déli lapban cikk jelent meg arról, hogy a halálra ítélt Léderer Gusztávné, aki ügyének végleges eldöntéséig az ügyészség Markó utca; fogházában lesz őrizet alatt, öngyilkossági kísérletet követett el. Munkatársunk érdeklődött ebben az ügyben az ügyészségen, hol azt a felvilágosítást adták *hogy a hírből egy szó sem igaz.* Léderer Gusztávné öngyilkossági kísérletéről terjesztett minden közlés valótlan. Léderer Gusztávné olyan szoros őrizet alatt van, hogy semmi módon sem lehet alkalma öngyilkosságot elkövetni.

Ma este érkezik a válogatott csapat Debrecenbe

Válogzott a budapesti csapat összeállítása is

Hatalmas érdeklődés előzi meg a magyar B. válogatott csapat vasárnapi szereplését és nemcsak a szoroson vett sportközönség, de a város közönségének mondhatni minden rétege kíváncsian várja a ritka sporteseményt. A magyar válogatott csapat szombat este a gyorsvonattal érkezik Debrecenbe és fogadtatásukra teljes számban jelenik meg a pályaudvaron nemcsak a labdarugó kerület elnöksége, de az egyesületek képviselői és a sport érdeklődők tömege is. A válogatott csapatot Szigeti M.L.S. alelnök és Vargay Sándor vidéki előadó kísérik le Debrecenbe. Miként a keleti kerület csapata, úgy a budapesti csapat összeállítása is némi változást szenvedett, ami azonban egyáltalában nem esik a csapat erősségének rovására. Ugyanis Fuhrmann jobbfedezet családi okokból, Dudás hátvéd pedig betegsége miatt lemondották debreceni szereplésüket. Dudás helyett Kocsis, az MTK kitűnő bekkje fog játszani, míg Fuhrmann Werner, a III. ker. TVE jóképességű halfja fogja helyettesíteni. — Ságly centerhalf egész bizonyosan lejön Debrecenbe, csupán a vidéken tartózkodó Erhardt szereplése kétséges még. — Werner helyett pedig a tartalék Nyul II. (MTK) lesz.

Bizonyos, hogy a magyar B. válogatott csapat debreceni szereplése a szezon legkiemelkedőbb eseménye lesz és rekord közönség fogja a DTE nagyverdei sporttelepét megtölteni. A válogatott mérkőzés jegyei elővételben a Kossuth-utca sarkán levő Szabó-féle ujságárusító-üzletben kaphatók.

Mégis érmet kap a bajnokság III. helyezette.

Megírtuk, hogy a kerületi tanács az elnökség javaslatára a legutóbbi ülésen a bajnokság III. helyezettejét megfosztotta az érdemdíjazástól. A tanács határozata hatalmas felzúdulást keltett az egyesületek körében és a határozatot meg is fel-lebbedték. Az elnökség az egyesületek állásfoglalásának e spontán megnyilatkozása láttára mégis jobbnak látta deferálni, mint egy rend-

kívüli közgyűlésen leszavaztatni magát, ezért a legközelebbi tanácsülésen korrigálni fogják az előző határozatot és érmet kap a III. helyezett is. — Ajánlatos volna, ha az ifjúsági bajnokcsapatot sem fosztanák meg a kiérdemelt érmeiktől.

Az országos atlétikai bajnoki verseny

iránt szokatlan érdeklődés mutatkozik. Növeli a verseny érdekességét, hogy a fővárosi atlétákon kívül a vidéki bajnokok is indulnak, s bizonyos, hogy több bajnokságot az idén már a vidék visz haza. — Így pl. a diszkoszvetésben az egri Molnár vagy Marvalits nem okoznak meglepetést, ha maguk mögött hagyják a fővárosiakat, hasonlóképpen Bácsy a gerelyvetésben. Rutinja folytán Hadházy ismét megverheti a dorogi Csákyt s a letört Karlovits-ot, dacára, hogy ez idén már mindketten magasabbat ugrottak a keleti kerület veterán bajnokánál. Debrecenből is a legjobb versenyzők ma utaznak a bajnokságra s a következők indulnak: Szokolói 100 méter és 110-es gát, Rockenbauer diszkosz, dr. Kirchoffer suly, Bácsy gerely, Hadházy rud és távolugrás, Páter távolugrás, Barcsay 800 méter és Gyulay 1500 és 5000 méteren. — Legjobb szereplést Gyulaytól várunk, akit mai formája alapján képesnek tartunk arra is, hogy Gross megverje. Kivüle Szokolói a 110-es gáton, Barcsay 800 méteren, Hadházy rudugrásban Bácsy gerelyvetésben és dr. Kirchoffer sulydobásban érhetnek el előkelő helyezést.

— Egy kisiklott teherkocsi miatt miatt hat órát késett a debreceni gyorsvonat. Budapestről írják: A keleti pályaudvaron hiába várták esütörtök este a fél 19 óras debreceni gyorsvonatot. A várakozóknak az állomásfőnökség azt a felvilágosítást adta, hogy Nagykátán kisiklott egy tehervonat egyik kocsija s míg a pályatestről eltávolították a vagont, a gyorsvonat Tápó-sülynél vesztetel. — A debreceni gyors csak két óra után érkezett meg.

— Vizáradás okozásával vádolják, de a törvényszék felmentette. Érdekes bűnperben hozott tegnap ítéletet a debreceni törvényszék Serly tanácsa. Ugyanis Tóth András hajduböszörményi gazdákodó ellen az volt a vád, hogy ez év tavaszán egy vizárok átvágásával Makai Sándor gazdálkodónak 30 millió korona kárt okozott, amelyben annak 11 holdnyi földjét elöntötte a viz. — A tegnap megtartott főtárgyaláson a kihallgatott tanúk bizonyították, hogy a vizárkot maga a viz szakította át. — Tóth Andrást felmentette a törvényszék.

TUZSDE

A tőzsdetanács döntése a fixkamatozású papirokról
A Nemzeti Bank részvénye bevezetik a tőzsdén

Budapest, szeptember 18. A tőzsdetanács ma Végli Károly elnöklésével ülést tartott, amelyen elrendelte a Magyar Nemzeti Bank részvényeinek tőzsdéi lajstromozását és árjegyzését. A tanács elhatározta továbbá, hogy az 5 és fél százalékos 1916. évi és az 5 és fél százalékos 1917. évi I., az 5 és fél százalékos 1917. évi II., az 5 százalékos 1918. évi, 1923. június 1-1 lejáratú I., az 5 százalékos 1918. évi, 1925. június 1-1 lejáratú állami pénztárjegyeknek, valamint az új hadikölcsön címleteknek tőzsdéi kötési egységét tízezer koronáról ötvenezer koronára emeli. Kimondván egyúttal, hogy a fix kamatozású papírok alkuszdíját az árfolyam érték 2 százalékában állapítják meg azzal, hogy a minimális alkuszdíj kötésenként 3000 korona. Végül elrendelte a tanács, hogy a Rex Lloyd, valamint a Sajókondói Köszénbánya rt. és az Unió Színházüzem és Színházépítő rt. részvényeinek jegyzését szüntessék be, miután e részvénytársaságok ellen kényszer egyezségi eljárást indítottak.

Az értéktőzsde

A mai értéktőzsde további nagyfokú üzlettelenség mellett nagyjából változatlan jegyzéseket eredményezett. Némi élénkség csak a fix kamatozású papírok piacán volt és ártolódások is csak itt fordultak elő. A részvénytársaságok néhány ezer koronás eltulodástól eltekintve, a tegnapi árakat jegyezték.

Terménytőzsde.

Buzában és rozsbán az irányzat barátságos, az árjegyző bizottság csak a rozs árát emelte, a többiek tartottak maradtak. Rozs 275-280. A többi változatlan.

Hivatalos árak: 76-os tiszavidéki buza 382.5, egyéb 367.5; 77-es tiszavidéki 382.5, egyéb 372; 78-as tiszavidéki 385-387.5, egyéb 380-382.5; sörárpa 320-360, korpá 175-180; tengeri 282.5-287.5.

Zürichi zárlaton

Páris 244.5, London 2511 és fél, Milánó 2130, Newyork 518, Hollandia 208.5, Bécs 73.5, Prága 1533, Budapest 72.50, Belgrád 922.5, Bukarest 245

Ferencvárosi sertésdásár.

Szabadvásári maradvány 1056; érkezett 218, eladott 100; zártvásári maradvány 205, érkezett 195, eladott 115. Árak: könnyű 21.5-22.5, nehéz 22-23.

Parókák

Komáromi hólyg dráznál
Arany Bika bérház.
Szóló árak, korrekt munka,
30 év tapasztalat.

Felölös szerkesztő: Pálffy József.

Festéket

padlóalkotó, brunnai, erpentin, trinitri, zománclakkot és minden színű porfestéket kiváló minőségben nagyon olcsón vásárolhat!

STERN
festéküzletben Piac ucca 10. Bikkával szemben.

Lukácsné Váczai Jolán
államilag képzett okleveles zongora tanárnő akadémiai módszer szerint tanít

MIKLOS-UTCA 1. SZAM
I. em.

Uradalmi tej
hónapszámra kapható, esetleg házhöz szállítva is a

Hajdusági Tejüzem-ben
Füvészkert-u. 8. — Telefon 1206

Diák sapkák
minden iskolához

Levente sapkák minden színben kaphatók

Szabó János üzletében, ref. püspök-palota, a Nagytemplommal szemben.

Patkány
és egér 24 órán belül kirtatható szabadalmazott irtószerrel. Nagyon olcsón kapható

STERN
festéküzletében, Piac-U. 10. Bikkával szemben.

Ugyanott poloska és sváb bogár irtó szerből nagy raktár.

579-925. vi. sz.

Arvörésléi hírdelmény.
A debreceni kir. járásbírósa 1925. Pk. 14451. és 9171. sz. végzése folytán Ujhelyi Tamásné 14.590.000 kor. tőke és járuléka ből, valamint az ezennel csatlakoztatott Szerb János 24.600 lei értéke tőke és járuléka ből köveletének behatása végett 1925. évi szeptember hó 21. napján délután 2 órakor Debreczenben Piac ucca 56. sz. házban tárgyaloztam azon 16.480.000 koronára becsült ingókat, melyek a debreceni kir. bíróság 1510-1925. és 652-1925. sz. végrehajtást rendelő végzése alapján a 925. Pk. 8877. sz. végrehajtási jegyzőkönyvben 1-10. és 12-17. tétel alatt le és felüljelölve lettek u. m.: irodai berendezést, vaspénzszekrényt stb.

Wett Debreczen, 1925. aug. hó 22. napján
Kasner Imre bír. végrehajtó.

Hirdessen a Tiszántúli Hírlap-ban

— **Debreceni Asztalosok és Rokonszalmák** nagyszabású szüreti mulatsága, szeptember 19-én, szombaton este a Margit-fördő (Munkás Otthon) disztermében este 8 órától reggel 5 óráig fog tartani.

x **Fotó cikkek, fényképező gépek** olcsóbban mint bárhol, legnagyobb választékban Berzéki műtermében Piac-u. 38. az udvarban. Lemez eladás darabonként is.

Férfi és női angol sapkák
nagy választékban Frank Imréné!

— **Mit hirdet ma az Ingóságközvetítő?** (Kálvin-tér 19., ref. egyházi bérpalota a Füvészkert-utca felé vezető részen. Telefon: 11-99.) Ha bármit eladni akar, csak az Ingóságközvetítőhöz fordulhat. — Elfogadjunk megbízást egész lakás, iroda, üzleti berendezések, hagyatékok eladására és beraktározására. Páratlan alkalmi vételek: Meteor gyártmányú, hat lóerős, garantált üzemképes cséplőgarnitúra és hat lóerős petroléum-motor, külön is, a legújtanosabb áron eladó. A petroléum-motor gőzfűtő hajtására is igen alkalmas. Iskolahegedűk, iskolatáskák, gyermekjátékok, könyvtáraknak való könyvek, könyvsorozatok, női kézimunkák, vitrinek, antikvitások; órákat és mindenféle ingóságokat. Keresünk megvételre: betegtolókoscsikat, kályhákat, férfi és női télikabátokat, ezüst és majolika dísztárgyakat, iróasztalokat, butorokat, varrógépeket és mindenféle ingóságokat. Az amerikai Underwood írógépek Debreczenben kizárólag az Ingóságközvetítőnél rendelhetők meg, részletfizetésre is. Ha bármit venni vagy eladni akar, mindenek előtt jöjjön el az Ingóságközvetítőbe. Milliókat spórolhat meg és mindent egy helyen beszerezhet, ha itt vásárol.

Részletfizetésre új és használt kerékpárokat
hitelképes egyének vásárolhatnak heti és havi törlesztésre

Szabó műszerésznél, Nagos-u. 25.

Elsőrendű csereiparkett
KEMENY műszerkereskedésben
Lélek Ferenc-u. 24. TELEFON 12-34

Szereti a jó Cipőket? és tartós

keresse fel azonnal a **Glück** cipőgyáruházaát **Debreczen Piac-u. 9.** („Bika“-szűlő mellett)

fiú- és leányiskolai cipők, gumitalpu forrasztású cipők, férfi és női comode cipők, gyermek, fekete és barna egész cipőkben, hárisnyakban óriási választék. — **Olcsó, szolid árak.**

Női egész fűzős lackkapnis	225	ezer K és teljebb
Női egész fűzős fr. forma	275	" " " "
Női chevro télfűzős amerikai	230	" " " "
Női chevro téli, divatszpongis	250	" " " "
Férfi box amerikai, fűzős	285	" " " "
Férfi chevro vagy box francia forma	345	" " " "
Férfi barna bagaria, egész	360	" " " "
Férfi bagaria, egész	375	" " " "
Férfi dupatalpu, fekete	395	" " " "
Férfi dupatalpu, barna	425	" " " "

Őszi szezonra legolcsóbb áron beszerezhetők

Női és férfi szövevények, teherneműk, mindenféle iskolai és intézeti ruházati cikkek

Szabó és Zengewald női és rövidáru üzletében
DEBRECEN, SZENT ANNA-U. 3.

x **Ablakok** minden nagyságban gyári árban kaphatók. Blattner ablakgyár, Sziv-utca 14.

Tisztviselők és munkások figyelmébe!

Mielőtt férfi-, vagy fiuruhat vásárolna-megkell Önnek győződnie saját érdekében a

Hajdusági férfi- és fiuruha áruház
szennéclős olcsó áraitól!

Nagy választék:
Raglánok, téli és bőrkabátokban. Vászonz és nyári öltönyöknek teljesen leszállítottuk az árait.

Cimre kérjük ügyelni!

HAJDUSÁGI
férfi- és fiuruha üzlet.
Piac-u. 67.
Vármegyházzal szemben.

Makulatura
papir kapható lapunk nyomdájában
József kir. herc-utca 1 szám.

„Méliusz“
könyvkereskedés
felelős az igen tisztelettel szülő és tanuló ifjúság felettem dusan felszerelt raktárra.

Tankönyvek
az összes helybeli és vidéki elemi iskolák részére. Polgári- és középiskolai tankönyvek.

Egyetemi tankönyvek
minden fakultásra.
Saját gyárunkban készült mindennemű irkák, füzetek és rajztömbök nagy választékban.
Rajzeszközök, zsebtintatartók, vonalzó, rajztáblák iskolatáskák, könyvhordó szíjak, palatáblák, tolltartók, szivacsok, tusok, tinták gombfészek minden színben. — **Pontos kiszolgálás.**

Hálószoba ebédlő, uriszoba szalon és bőrgarnitúra, hencser, matrac szükségletét legmérsékeltébb árban beszerezheti

Szántó Zsigmond
kártyos és butorkereskedőnél DEBRECEN CSAPO-U. 14. (Szinházi átjáró).
Fotelek, éjjeli ágy, nagy választékban
Műhely telefon 11-19. Üzlet 10-30.

WELLS
NAGYVILAG
TORTENETE
MAGYARUL

1000 száz illusztrációval, térkép- és grafikonmellékletekkel

A ma legjelentősebb írói alkotása, történelem a XX. század szemszögéből nézve a XX. század embere számára.

Világsiker. Az angol és német kiadás 4 millió példányban kelt el. A lexikon-alkotó, 640 oldalas, egész vázonszámú könyv ára 665.000 korona

Előzetes megrendelés esetén csak 441.000 K, mely összeg május 1-től kezdődően havi 63.000 K-ás részletekben törleszthető.

Előfizetéseket elfogad bármely könyvkereskedés vagy a kiadó (Budapest, VII. kerület, Ilka ucca 31. szám.)

Kérjen ismertetőt!

GENIUS KIADÁS

Apró hirdetések

Négy lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debrecen, Debreceni Független Újság, Hajdúföld vagy a Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában, vagy a Csáthy Ferenc r. t. (Piac utca 8.), vagy a Hegedűs és Sándor r. t. (Piac-utca 34.), vagy az Aczél Henrik (Piac-utca 24.) könyvesboltjának pénztáránál. Alkalmi apróhirdetés 10 szögig 8000 korona, minden további szó 800 korona. — Vas-
tagbetűvel szedett apróhirdetés, levelezés és kereskedelmi apróhirdetés díja duplán számítatik

Apróhirdetésekre felvilágosítást a 7-88. számú telefonon ad a kiadóhivatal

AJÁNLAT

Ablakok — minden nagyságban kaphatók — Ablakgyár, Blattner, Sziv-u. 14.

Női modell kalapok jutányosan szerezhetőek be Jungreisznál. — Arany János-u. 37. F353

Féher és színes file kalapok kaphatók 110.000 kor., bársony kalapok, valamint átalakítások olcsón készülnek. Matta Anna, Csemete-utca 10. 402

Uj zongorák! Wirth, Stingl és más gyártmányúak előnyös áron és fizetési feltételek mellett kaphatók, ugyancsak hegedűk, vonók, tokok, hangszerek részletek és mindenféle hurok nagy választékban beszerezhetőek. Szendrő, Batthyányi-utca 22. H222

Ó-bor, erősen bafáros házi bor mindenként csak 12.000 K kapható — minden nap. Poroszlai-ut 53. 431

Varrógépet alaposan javít első debreceni műszerész, új varrógépek nagy raktára. Keszler A. — Széchenyi-utca 1. 9a

Hordóskáposzta, ideit, apró és hasáb, 1 kg. 3 ezer korona. Boruzsnál, Rakovszky-u. 21. Ugyanott üzletajtó rolóval eladó. 473

Selymfestés és bőrdombróritás olcsóért készül Csapó-u. 33. Munkamestermónél (udvarban jobbra) 468

Butorok

elismert legjobb minőségben és eredeti gyári áron

Debreceni Faipar rt.

városi üzletben

KIRALY-UTCA 4. szám

Előnyös fizetési feltételek.

LAKÁS, ÜZLET

Butorozott egy szoba, konyhát keresek. Cím a kiadóba kérek. 8a

Kiadó szépen butorozott szoba 2 nőnek. Cserépes-utca 5. F280

Kiadó kétszoba, konyha, külön udvar, lelépéssel. Cím a kiadóban. 453

Szerény egyszobás lakást keresek sürgősen, kisebb lelépést fizetek. — Cím Czabán fűszerkereskedőnél — Czegléd-utca 22.

Központon italmérés vagy az üzlethelyiség átadó. Cím a kiadóban. H261

Kiadó különbejárta butorozott szoba két jobb fiatalembernek. — Eötvös-utca 59. F292

Két iskolás gyermek teljesellátás ra elvállaltatik. Ugyanott butorozott szoba egyetemi hallgatók részére kiadó. Vigkedvü 14. F287

Utcai butorozott szoba kiadó, Hid-u. 6. Nagyalomásai hidnál. H267

Két egyetemi hallgatóknak butorozott szoba kiadó. Thaly Kálmá utca 3. H266

Szép utcai butorozott szoba kiadó esetleg ellátással Miklós-u. 41. H272

Korcsmahelyiség, mely jelenleg is korcsma, engedéllyel bírónak kiadó. Értekezni Széchenyi-u. 19., ügyvédi iroda 4-6-ig. H273

Üzlethelyiség kerestetik a főutca közelében. Cím Mór-u. 8. H274

2 szoba, konyha, kamarás lakás 12 millióért átadó Homok-u. 32. 485

Kiadó műhelynek való helyiség Rákóczy-u. 13. alatt. 481

Egy szoba, előszoba, konyhas lakást keresek, esetleg 2 szobás lelépéssel vagy magasabb bérért. Cím a kiadóban. 478

Gőzmagánjáró 6-os cséplőgarnitúra kedvező fizetési feltételekkel eladó és egy négyszemélyes fordautó, egy ötszemélyes Mercedes — Erzsébet-u. 20. H257

ALLÁST KAP

Intelligens német nevelőnő két gyermekhez felvétetik. — Frank Arany János-utca 39. H239

Könnyű strápszekeret havi bére, esetleg lóval együtt keresek. Csapó-u. 71. Némethy. H268

Iparos fiatalemberek teljes ellátást kaphatnak heti 150 ezer koronára fizetéssel. Cím a kiadóban. 487

Jobb asszony, teljesen megbízható, gazdasági állást keres el-sejére falun vagy tanyán. Kar-u. 44. balra, ajtó egy. F296

Szerda este 9 órakor a Vigszínház mozgó bal 7-es páholyban felejtetem fekete, lapos ridikilóm, kérem a szíves megtalálót, a benne levő lev. lap címére eljuttatni. F297

Ehrenfeld Hermann

épület- és műbutor-asztalos, Rákóczi-u. 9.

Szép domboru, lakcsiszolt tele háló. A legjobb ízlést is kielégítő konyhaberendezések kaphatók **részletre is**. — Minden e szakmába tartozó munkákat olcsón **Butor fényvezést** és javítást vállalok. — Festői leírások és szépen készítek. raktáron jutányos áron. o o

KIFOGASTALANUL

fest. - mos, - tisztít

HRABÉCZY

Széchenyi-utca 18. szám. — Telefon 323. szám.

Sovány sertéseknek NAGYTÉTENYBEN való

hizlalására közvetítéssel 80 percentet folyósít és az **összes takarmányt e ölegeti a MAGYAR SERTÉS-HIZLALÓ és HUSIPARI Részvénytársaság.**

Hízott sertésekre és marhákra Ferencvárosi berakásra 90 percentet folyósítók kamatmentesen

Bővebb felvilágosítást debreceni irodám ad. — **Bika-szálló, fél emelet. ARANYI**, sertés és marha bízományos. Telefon 11-71

ELADAS

Eladó csipkés ágyszőnyeg, 1 paplan lepedő, 2 párnahaj és 1 kapric. Li-bakert-u. 21. 5a

Emeletes ház eladó a központon, Nagytemplom közvetlen közelében. Értekezhetni dr. Ménes Lajos ügyvéd irodájában, Fűvészkert-utca 14

Boros, káposztáshordók, szállítóprés, putton, divány eladó Darabos utca 5. H270

Gohér must, 11 hektoliter eladó Értekezni Piac-u. 70. ügyvédi irodában F298

A hajduszeréti határban 75 kat. hold föld kiadó. Értekezni a tulajdonosnál Loránffy-u. 11. F299

Eladó Sestakert 66. sz. a. villa egy hold szálló. Téli nyári lakásul is alkalmas. Értekezni Honvéd-u. 9-B. F300

Eladó férfi felöltő, télikabát bunda, frakk, zsakket Miklós-u. 41. H271

10 mázsa porosz szén eladó Homokkert-u. 117. H269

Olcsó házhelyek Kurucz-u. 112. sz. alatt, értekezni mindennap ugyanott Balogh Károlynál. 483

25 kiló házi zsír eladó Kandia-u. 19. 482

Pénzét

legmagasabb kamatozással elhelyezheti

dr. BALAZS JENO bankháznál Piac-utca 87. Telefon 143

Eladó Gerébi telep, Király Ferenc-utca 4. számú ház, két szoba, konyha, jó vizű kut, 300 négyszögöl földdel, azonnal beköltözhető. Értekezni ugyanott. 484

Eladó vagy kiadó vagongyár mellett, Biró-u. 11 számú ház, egy nagy szoba, konyha, padlózott, speiz, nyári konyha, jó vizű kut, faskamara, sertésöl, veteményes és gyümölcsös kert jutányosan. Azonnal beköltözhető, lakó nincs. 479

Eladó Ujföldön 10 hold föld 30 millióval megvehető Hunyadi-u. 15. 486

Öndódon bérbeadó 12 hold föld. Értekezni Batthyányi-u. 13. Emelet. 480

Tanuló leány

felvétetik a

Tiszántúli Hírlap

könyvnyomdájában.

VEGYES

Tengerigórért és nádat megvételre keresek. Jóna János, Nyil-utca 34. 455

Piacon két szép szoba, ellátással vagy anélkül kiadó. Irodának, rendelőnek különösen alkalmas. Cím a kiadóban. 454

Tüzifa és szén legelőnyösebben beszerezhető Erdélyi tüzifa behozatalnál. Földő-u. 2. Telefon 10-93. 12-a

Havi fizetéssel modelt felvesz a Művészház. Jelentkezés egytől háromig Vigkedvü-utca 11. 448

Nyugdíjas idősebb urinó háziasszony segítségére óhajt menni kis családnál egy cseléddel összes háziteendőket elvégez, főzni tud, jelentkezzon Kossuth-u. 61. földszint. 495

Előrangú helyen két utcai fronttal 600 négyszögöl felkerített pusztatelek, néhány gyümölcsfával, szállónek vagy házhelynek jutányosan eladó. Sámsoni uti Gerébi telep György-utca 40. 489

Előrendű pianó eladó. Megtekinthető vasárnap kivételével d. e. 11-1-ig. Cím a kiadóban. 488

Női ruhákat, kosztümöt, kabátot jutányosan készít Kertészné, női szabó Timár-u. 5. 490

Eladó szecskavágó és 1 db. 6-os eke Csapó-u. 23. 492

Paplan varró leányt felvesz Steinhart Mariska Árpád-tér 20.

Részletfizetésre

NŐI FELÖLTŐK férfi és női szövetek, vásznak, asztalneműk, pamlanok ágygarnitúrák és divatcikkek beszerezhetőek napi áron.

Friedmann Ferencnél, Vár-u. 2. sz. (udvarban).

Fodrász-segéd, jó munkás felvétetik. Rakovits, Kereskedelmi csarnok — Hungária kávéház felett. 501

Ujkerti szőlő ideit termése lábán eladó. Értekezhetni: Késes 35. 499

Teljes ellátást keresek második polgárista kis leányomnak, a Dóczyhoz nem nagyon messze, egyszerű, jobb embereknél, ki anyai gondozásban részesítené. A kedves érdeklődők levélben elküldött címeikre én magam is elmegyek, személyesen is felkereshetnek. Cím a kiadóban. 500

Nagyforgalmu üzlet megvételre keresek, esetleg vezetésre százmillió biztosítékkal vállalkozom. — Díjat nyert farkas foxterier kutya, zöltség, paradicsom olcsón eladó. Cím a kiadóban. 497

„Debrecen” Őszi virágzásnak le-
vél ment. 500

Nagyjövendelmű kilencszázötlet családi házastelkemet 135 millióért eladó, bentmaradásom esetén évente 15 milliót fizetek. Cím a kiadóban. 496

Butorozott szoba kapualatti külön bejárattal kiadó. Széchenyi-u. 18. szám. 498

Most érettségizett főiskolai hallgató jutányosan elvállal középiskolai tanuló tanítását. A rendes tárgyakon kívül tanít hegedűt, gyorsírást. — Szíves megkereséseket „Szept. 21-re” jelígre Debrecen kiadóba. 462

Nyomatott a Tiszántúli Hírlap r. t. könyvnyomda körforgógépein Debrecen, József kir. herceg-u. 6. sz.